

2022.

IV. évfolyam/11. szám

Idegenforgalmi Vállalkozók Fóruma - Mátraszentimre

Egy régi hagyományt újjáélesztve, a település önállósodásának évfordulója alkalmából vállalkozói fórumot rendezett a Mátraszentimrei Önkormányzat április elsején.

A Felső-Mátra fejlesztése, a település-együttest érintő aktualitások, kötetlen beszélgetés, vendéglátás volt a program.

Előházi Péter – polgármester - beszámolóját egy 1944-es belügyminiszteri határozattal kezdte, amelyen hivatalosan is bejelentették a község önállóvá válását, majd a településtörténettel folytatta előadását.

Tisztelettel jelentem, hogy a belügyminiszter úr a törvényhatóság javaslatára a Hasznos község határához tartozó Mátraszentimre, Mátraszentistván, Mátraszentlászló, valamint a Gyöngyösoroszi határához tartozó Bagolyirtás külterületi lakott helyekből önálló község alakítását rendelte el. Az új község, nagyközség ideiglenes neve Mátraszentimre. A községi alakulás napját 1944. évi április 1. napjában állapítottam meg.

- 1741-ben a cisztercita rend (Dalmata Ferenc) üvegfúvókat telepít a hasznosi erdőbe, a 3 patak összefolyásához. Ezen a helyen a huta 1758-ig működött. Az őslakosok Szudéta és Morva területekről érkeztek. Az üvegfúvás elengedhetetlen alapanyaga a hamuzsír, melyet a faszénégetéssel nyertek. Az üvegfúvás 100 évig működött a Mátrában, a faszénégetés a kilencvenes években fejeződött be.

Felsorolásszerűen idézünk a beszámolóból

A települések kialakulása:

Felső (Horná)-huta 1741 – 1762, Fiskalitáshuta 1790-es évek, Ötházhuta (Alkár) 1858.

- Mátraszentistván: Almássy huta, Felsőhuta, Belsőhuta
- Mátraszentlászló: Fiskalitáshuta, Legfelsőhuta
- Mátraszentimre: Ötházhuta, Keviczki huta
- Közigazgatásilag Hasznoshoz, egyházilag Nagybatonyhoz tartoztak. Nagy szegénységben éltek az emberek, a zsuppfedeles házak könnyen lángba borultak, így gyakoriak voltak a tüzesetek. Nagy volt a távolság a városoktól, nagyobb lakott településektől, így az úthálózat hiánya nehezítette a közlekedést, ami gyalog vagy lovaskocsival történt. Nem volt orvos, pap, iskola, tanító, temető. Mezőgazdaságra alkalmatlan a terület, csak a krupplinak kedvezett a klíma.
- **Iskolák megjelenése:** 1896. Fiskalitáshután, 1901. Felsőhután, 1926.1927. Ötházhután.
- 1935-ben hozták létre az egyházközséget, és 1936-ban jött az első plébános. A Háromfalu templomát 1938-ban kezdték el építeni és 1942. július 12-én készült el, a galyatetői kápolna pedig 1941. szeptember 8-án. Temetőt jelöltek ki Fiskalitáshutában és Ötházhutában.
- 1938-ban lettek szentfalvak a településrészek - az eucharisztikus kongresszus alkalmával - István király halálának 900. évfordulóján.

A turisztikatörténet és az önkormányzatiság kialakulásának kronológiája

1894. Első menedékház, Mátraegylet Samassa (Vasas-Galyatető)

1924. Magyar Hegymászók Egyesülete (BM)

1934. Péter Hegyese-kilátó

1930-as évek eleje Felcser panzió (Mátraszentimre)

1936-1939. Nagyszálló (Galyatető)

- Az útépitést az idegenforgalom generálta az 1930-as években
- 1932-ben Fiskalitáshután megnyílt az első postai ügynökség
- 1947-ben kitelepülés, a megüresedett házak új funkciót kaptak: plébánia, templom, óvoda, iskola, pedagógus szolgálati lakások, kultúrház, mozi, orvosi rendelő, üdülők (Dobozgyár, Édesipari vállalat, Óra- ékszer, KIOSZ, Szakipari) lettek belőlük.
- Az iskola megszűnik Mátraszentlászlóban, Mátraszentistvánban csak az alsó tagozat maradt, Mátraszentimrén pedig a 8 évfolyam.
- 1947. Mátraszentimrén egy parasztház adott otthont a templomnak
- 1948. szeptember 12. Fényünnep – Villanyhálózat kiépítése, Galyatetőt Mátraszentimréhez csatolják
- 1950. saját orvos (dr. Orosz Andor), valamint a szlovák nyelv beindítása az iskolában (Puha Emil)
- 1956. Ércbánya – új munkalehetőség
- 1958-1959. iskola bővítése Mátraszentimrén
- 1959. Piskéztetői csillagvizsgáló építése
- 1960 - től üdülőtellek értékesítése, idegenforgalom fellendülése
- 1970. Klubkönyvtár Mátraszentimrén, Ifjúsági klub Mátraszentistvánban és Mátraszentlászlón
- 1970-es években kiépül a vízvezeték
- 1978-1980. Mátraszentimrén megépült a templom (1980. augusztus 20.)
- 1978. Csórréti – víztározó
- 1978-1979. új tanácsháza
- 1990. az iskola ismét 8 évfolyamos lesz

Az önkormányzat létrehozása

- 1994. Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat megalapítása
- 1995. Tájház megnyitása
- 2004. Sípark
- 2010. A tájház működtetését átveszi a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat.
- 2012. Az iskola fenntartója a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat lesz
- 2016. Kerekerdő színház
- Fogadj örökbe egy rendezvényt!
- Ügyeletes étterem
- Szlovák gasztronómiai nap, helyi ételek (éttermek, szálláshelyek)
- Zenés rendezvények hetente
- Ajánlom magamat! Egy rendezvény, két településen
- Boksa fesztivál

A polgármester ismertette a fejlesztéseket, amelyek érintik a turizmust, infrastruktúrát, de a közösségi életet is:

- 24113 bekötő út teljes felújítása

Kormányzati támogatás:

közösségi ház befejezése, Háromfalu templomának felújítása, óvoda tető és kerítés cseréje.

Mátra projekt:

Galyatetőn sífutó pálya, Galyatetőn és Mátraszentimrén pedig szánkópálya építése.

Sípark fejlesztése Mátraszentistvánban.

Családi park kialakítása Mátraszentimrén.

Infrastruktúra fejlesztés a Felső-Mátrában (víz, szennyvíz, villany)

- Felső-Mátra és települési térképek megújulása

Valamennyi településrészen egységes térképek kerülnek kihelyezésre, melyet a Mátrahegy Bt. készít el.

Marosi Márk ismertette a térképes információkat, amelyek jó szolgálatot tesznek majd a turistáknak.

Magyar falu pályázat:

Kommunális eszközök (a turistautak karbantartásához), játszóterek fejlesztése

- Parkolók kialakítása Mátraszentimrén
- Mátraszentistván főterének kialakítása (harangláb, feszület)
- Mátraszentimrei temető kerítésének cseréje
- Közterületi padok, asztalok felújítása, cseréje, bővítése

A mátraszentimrei Turisztikai Vállalkozói Fórum egyik meghívott vendége Dala László, ny. erdőmérnök volt, aki kisgyermekként ismerkedett meg a Felső Mátrával, amikor szüleivel és testvérével Mátraszentlászlón nyaraltak.

Más volt akkor a mátrai táj, ahogy Rockenbauer Pál filmjeiben is látható volt: alpesi tájra emlékeztetett.

Rétek, kaszálók, legelők. Sajnos, megszűnt az állattartás, eltűntek a legelők. Sok helyen átláthatatlan dzsungel, kidőlt fák.

Sokszor reklamálnak a turisták a fairtás miatt, ami részben jogos, de ezek a fák nem őshonosak a Mátrában. A fenyő, akác nem idevaló. Mesterségesen, hangulati elemként telepítették a fenyőket.

Hegyvidéken vonzerő a jó levegő, a látvány, a kilátás. Jó időben a Galyai - kilátóból láthatóak a Nyitra feletti hegyvonulatok, Ungvár és Bihar hegyei is.

Épületekkel is lehet fokozni a látványt. A túrázás mellett speciális programokat lehet találni, például az ásványgyűjtést, amit eső után érdemes keresni, hiszen a természet besegít ebbe a tevékenységbe.

Rufi Dávid 1970-ben készült könyvében országjárásról, a régi Mátráról írt, amelyben megtalálható Mátraszentimre is és egy tízéves kislíval készült riport is, aki orvos akart lenni. A hegyek, az erdők szerelmeseinek igazi felüdülést jelent egy-egy erdei kirándulás, ezért óvják meg ezt a szépséget! Ezekkel a gondolatokkal fejezte be mondanivalóját Dala László.

Kőrösi Péter a Sípark képviselőjében elmondta, hogy 2004 óta van hóágyúzható sípálya. A síszezont március 29 -én zárták rekordnak számító 107 nappal, 64 ezer síelő vendéggel.

116 lelkes és elhivatott munkatárs vett részt a Sípark működtetésében, többségük Mátraszentimrén él.

Számos síversenynek, diákolimpiának volt helyszíne a Sípark.

A szezon december 10-én indult. Négy víztározó biztosította a vizet a hó pótlásához, de a hőmérséklet is kedvezett, így sikerült rekord síszezont zágni. Új pálya beruházás és egy családi pálya 60–70 %-os készültségben van már. Hosszú távon, több kerékpáros pályaterv is van.

Fontosnak tartja a turisztikai szakmák, valamint a nemzeti parkkal való együttműködést, hiszen a hegyi rétek, kaszálók régen kuriózumai voltak a tájnak, a Felső-Mátrában.

A fórum vendégei voltak a helyi turisztikai vállalkozók, köztük Hajdú Dániel, a helyi Erdőszéli vendégház tulajdonosa. Kétszobás nyaralójukban hat fő pihenhet egyszerre, főleg családok, kisebb baráti társaságok veszik igénybe.

Tapasztalatai szerint a vendégeik elégedettek, amit a közel hetven százalékos kihasználtság is mutat.

Gál Anna

(A **Gályai Fórum** utolsó oldalán /54. oldal/ a **Programajánló**ban olvashatják el Mátraszentimre egész évre szóló rendezvényeit).

Gyöngyös város díszpolgára - Molnár Katalin

Molnár Katit nem könyvbemutatón, nem a könyvesboltban, hanem egy társaságban ismertem meg. Felfigyeltem valakire, aki olyan szépen beszélt nyelvünket, úgy fűzte a szavakat mondatokba, mint a gyöngyöket a fűzére.

Életének kezdete egy ezer lakosú kistelepülés, Hevesvezekény. Tizenegy éves volt, amikor szüleivel Gyöngyösre költöztek, abból az egyszerű okból, hogy több lehetőséget tud adni a város egy érdeklődő kigyereknek. Matematika - fizika szakra járt a Berze Nagy János Gimnáziumba, ahol megtalálta azt a máig összetartó közösséget, amellyel az utóbbi évtizedekben minden év júniusának első szombatján találkoznak. Ez a legbiztosabb pont, amit a következő évi naptárba be lehet bátran írni.

Ez a közösségi élmény akár alap is lehetett a későbbiekben, mert szerencséje volt mind az iskolai, mind a munkahelyi közösségekben, de ehhez hozzájárul természetéből fakadó konfliktus kerülése, a tisztelet a másik ember iránt, az alázat, amely elfogadóvá teszi.

Természetének ezeket az értékeit teljes mértékben megéli, mer önmaga lenni, ami különlegessé teszi.

Ötven éve lépte át a Fő téri könyvesbolt küszöbét, ahol most is dolgozik. A munkában 101 %-ot vár el, feladat centrikus, de ugyanannyi „önrészt” ő is hozzátesz. A könyvesbolt vezetőjeként nem utasít, parancsol, hanem kér, megkér, mert azt vallja, úgymint lehet határozottnak lenni, ha nem emeli a hangját, nem kiabál.

Szívesen olvas életrajzi regényeket és persze azokat a könyveket, amelyeket meghívott vendégeivel mutat be az író-olvasó találkozókon, egy életre szóló élményt nyújtva a közönségnek.

Néhány emlékezetes találkozás: Tolvaly Ferenc, Kollarits Krisztina Tormay Cecilről írt tanulmánya, Grecsó Krisztián, Rockerbauer Zoltán Csinszka életét bemutató könyve, Márffy Ödön feleségéként, Jókai Anna, Havel elnök tanácsadója, Huncsik Péter, Szörényi Levente, Láng Júlia önéletrajzi ihletésű könyve párizsi életükről. A '80-as években hagyták, hogy az értelmiség szabadon elhagyja az országot. Láng Júlia Párizsba ment a két gyerekkel, vállalva a viszontagságos, kalandos életet, mert felfoghatatlan volt az a szabadság, amit a '80-as évek Párizsa tudott adni egy Kelet-Európából érkezőnek. Férje – Konrád György – Nyugat - Berlinbe ment, ahol egy magyar írónak nem sok lehetőség kínálkozott, de a szabadság mindent felülírt.

A vendégkönyvet lapozgatva, száznál is több író érezte magát nagyon jól a családi légkörű könyvbemutatókon. Ahhoz, hogy ilyen népszerűek és sikeresek legyenek ezek a programok, komoly háttér munka áll mögötte, amit Molnár Kati a privát idejéből „áldoz”, ami igazából nem is áldozat számára, mert a szüleitől tanult munkaszeretete, pontossága mindig a segítségére van. A tudás iránti vágyat is otthonról hozta, ami gyerekkortól benne él és életének állandó kísérője, hiszen sokat lehet tanulni egy-egy találkozásból, találkozássra való felkészülésből.

Gyöngyös kulturális életének az a része, melyet Molnár Kati neve fémjelez, magas színvonalú tolmácsolása irodalmi értékeinknek. Amit a Jóistentől kapott ajándékba, a jó természetet, a szép magyar beszédet, közkinccsé teszi, de mindez visszaáramlik az emberektől, a családjától kapott szeretetben.

Én, ilyenek látom Molnár Katit.

(R.Gabi)

Egyszer volt...

...Mátrafüreden egy legendás Meseváros, amit még a későbbi generációk is emlegettek.

Egy Varsics Ferenc nevű kertész álmolta meg a parkban. Mára már csak az emlékezet, képeslapok őrzik ezt a legendát. Szébb, újabb nem volt helyette, így maradt a nosztalgia.

Március 25-én nagy esemény volt Mátrafüreden. Az **Öreg néne özikéje** meséje kilépett a meséskönyvből, hogy Mátrafüreden a hársfák alatti ligetben egy új legenda szülessen.

A mesepark, játszótér átadó ünnepségére a „Varázshegyen” túlról is érkeztek gyerekek, felnőttek, hogy megéljék a mesét, mint valóságot és felavassák az új attrakciót.

Hiesz György polgármester ismertette a projektet, amely 2500 m² területen valósult meg Mátrafüreden, a parkerdőben, a közjóléti erdők fejlesztése keretében.

A projekt négy fő elemből áll:

1. Öreg néne őzikéje játszótér a kisebb gyerekek részére.

2. Benevár játszótér a nagyobb gyerekeknek.

3. Erdei tornapálya

4. Erdei tanösvény mindenki számára.

A projekt európai uniós támogatással valósult meg. A teljes beruházás 92 millió forint, amihez az önkormányzat 68 millió forintos támogatást kap.

A beruházáshoz a munkaterületet 2021 októberében adta át a város, a műszaki átadás/átvétel 2022. március 23-án, hiány- és hibamentesen megtörtént.

A beruházás műszaki előkészítését, a pályázat teljes menedzselését és műszaki ellenőrzését a **Tarna '91 kft.** végezte – tudtuk meg a polgármester beszámolójából.

Dudás Róbert képviselő a későbbiekben beszélt a Mátrában rejlő lehetőségekről, mint az ország második leglátogatottabb turisztikai desztinációjáról.

Az északi területek csevice és más gyógyvizei fellendíthetik az ásványvízturizmust, ami szintén 4 évszakos. Kiemelt fontosságú Kékestető, mint az ország egyetlen magaslati gyógyhelye. Betegek beszámolójából tudjuk - mondta a képviselő -, hogy egy háromhetes terápia az ország tetején és fél évig panasz- és gyógyszermentesek a betegek, ami kihat a táppénzes napok számára, így nemzetgazdasági érdek, hogy akkor, amikor az asztma/allergia már népbetegségnek számít Magyarországon, minél több lehetőséget kapjanak a klimatikus terápiára.

A mesék, az álmok egyszer mindig valóra válnak, nem baj, ha nem pont akkor, amikor gondoljuk. 2010-ben a TDM-nek volt egy kezdeményezése az Öreg néne özikéje mesepark megvalósítására, de akkor nem volt hozzá pályázati forrás. Most vált valóra az álom.

(R. Gabi)

Operamese koncert

Gyöngyösön - március 21-én - a Pátzay János Katolikus Zeneiskolában W. A. Mozart **Varázsfuvola c.** daljátékáról tartott előadást Csonka Zsuzsanna.

A zeneiskola ódon falai között felcsendülő dallamok megsimogatták a közönség szívét, átérezve, milyen fontos helye van a zenének az életünkben.

Közreműködték

Keresztes Laura – ének

Domoszlai Sándor - ének

Tóth János - ének

Zongorán kísért: Miskei László

Áprilisi előzetes!

Csajkovszkij, **Anyegin** c. operája csendül fel 20-án, 17 órától a zeneiskolában, amelyre szeretettel invitáljuk az Olvasókat!

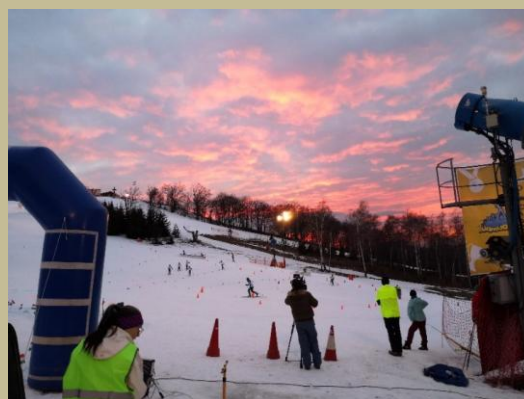
(R.G.)

Sífutó Diákolimpia '22

Az általános hóhiány miatt ismét a Síparkban, Mátraszentistvánban volt lehetőség megrendezni a Diákolimpia sífutó számait.

A kora esti órákban, a pálya hivatalos zárása után volt a különböző korcsoportok rajtoltatása.

A már összeszokott rendezők gördülékenyen bonyolították le a versenyt.

Nem volt könnyű a pálya, ismét előnyt jelentett a jobb alpesi sítudás, de a gyerekek láthatóan élvezték.

Csak remélni tudjuk, hogy jövőre több szerencsénk lesz az igazi hóval.

Őzse Ágnes

A Stimecz ház átadása

Az elmúlt évtizedekben az Egererdő Zrt. számos ökoturisztikai fejlesztést valósított meg a kezelésére bízott állami erdőkben. Az erdővagon megőrzése és fenntartható kezelése mellett az erdőkben található épített örökség megóvása, fejlesztése is az erdészet szakembereinek kötelessége.

A Stimecz ház fejlesztése a Téry Ödön program segítségével valósulhatott meg, mely hozzájárul ahhoz, hogy Felsőtárkány Heves megye frekventált és országszerte ismert erdei kirándulóhelye legyen.

Felsőtárkány alpolgármestere - Bajzát Ferenc – 2022. március 8-án az átadó ünnepségen beszélt arról, hogy a képviselő - testület kiemelt beruházási területté nyilvánította a kisvasút végállomás környékét, ahol a több száz éves hagyományokkal rendelkező Stimecz ház áll.

Az esemény házigazdája, Dobre-Kecsmár Csaba - az EGERERDŐ Zrt. vezérigazgatója - elmondta, hogy 2010-ben a meglévő infrastruktúrára építve lefektették az Észak-magyarországi ökoturisztikai hálózat alapjait. A kitűzött célok megvalósítása a végéhez közeledik. Az Egererdő

Zrt. területén a Bejárható Magyarország program, a Téry Ödön pályázat keretében számos erdészház, kisvasút, erdészeti turistaút felújítása megtörtént.

Többek között, 150 km kerékpárút épült, főleg a Mátrában. A vándortáborok, az erdőlátogatók birtokba vehetik az újonnan megépült, és a felújított, turisztikai célokat szolgáló létesítményeket.

Örömeire szolgál, hogy megjelentek az ünnepségen a ház névadójának, Stimecz Gáspár egykori uradalmi erdőőrnek a leszármazottai is, akik elhozták féltve őrzött emlékeiket, a házról és a családról készült fotókat.

Révész Máriusz, az Aktív Magyarországért felelős kormánybiztos köszöntőjében arról beszélt, hogy Magyarországon a legtöbb fejlesztés a turizmus területén történt. Kerékpárutak, kilátók épültek, több mint száz turistaház újult meg.

Zámbó Péter, az Agrárminisztérium erdőkért felelős államtitkára is megtisztelte jelenlétével az eseményt. A program végrehajtásában az agrár tárca is benne volt. Az évente emelkedő látogató szám - kb. 4-5 millió -

szükségessé teszi a modernizálásra irányuló célzott programokat.

A létesítmény a bakancsos, egyszerű megoldásokat kedvelő turisták paradicsoma lehet, ahogy a fogadás is, a csípős idő ellenére, a természetben volt megtartva.

A falakat díszítő képek a TündériennArt Alkotóműhely alkotásai.

Gál Anna

TERMÉSZET

ERDÉSZ PORTRÉK

Természetről, az erdőről, erdőtervezésről, erdőművelésről sokat írunk, hogy minél több nem erdész számára is érthető legyen mindaz, amit az erdőjáró az erdőben lát. Ne csak a „tarvágás” szó keringjen a köztudatban, hanem legyenek pontos fogalmaink az erdőben való gazdálkodásról, arról a szellemiségről, amit az erdészek képviselnek. Ismerjük meg azokat az embereket, akik elődeiktől megtanulták az erdő tiszteletét, az alázatot!

Erdész portré sorozatunkban a háttérben lévő ember karakterét szeretnénk bemutatni hozott és tanult örökségével, megélt mindennapjaival. A Galyai Fórum áprilisi vendégei az Ősz család. (A szerk.)

A három kulcsszó: szeretet, alázat és tisztelet

Az Ősz család

Mikor először látjuk meg a napvilágot, még nem vagyunk tudatában annak, hogy milyen céllal születünk e Földre. Szüleink, nagyszüleink saját értékrendjük szerint formálnak minket saját képükre, mely meghatározza egész életünket. Sajnos, a mai világban sok negatív példát láthatunk a rohanó, modern családokban. Türelmetlen szülők, rossznak kikiáltott, megszegyenyített gyerekek, akik életük végéig hordozzák a rájuk sültöt pecsétet. De, ha a szülők a szeretet útját járják, és a földi élet realitását, szépségét mutatják meg csemetéiknek, felnőve egy teljes értékű, természetet tisztelő, szeretetteljes ember válik belőlük. A pozitív példák egyike az egri Ősz család, akik mind magán, mind szakmai életükben utánzásra méltót alkottak!

Az első fecske

Családunkban nem volt erdész - meséli id. Ősz Gusztáv, 4 gyermek édesapja, 9 unoka boldog nagypapája, a történet Guszti bácsija, aki gyerekként vasutas nagypapája története miatt szerette meg a természetet.

A kis Guszti továbbtanulása - református lelkész gyermekeként - kitűnő tanulmányi eredménye ellenére is nehézségekbe ütközött. Már a középiskolába is alig tudott bekerülni.

Ott a fizika tanára a rádiózás és TV építés különleges világával felkeltette műszaki érdeklődését, így elektromérnöknek készült. Ám, amikor szembesült a szakma kötöttségeivel és a felsőoktatási intézmények „felvételi szokásaival”, más pályát választott.

Akkoriban a Soproni Egyetem egyike volt azon felsőoktatási intézményeknek, ami nem kreált valótlan vádakot az egyházi háttér miatt. Ezért erdőmérnöki képzésre jelentkezett, de műszaki beállítottsága megmaradt. A földmérésben, távérzékelésben használt műszerek világába tanára, Bezzegh professzor úr vezette be, mely teljesen elvarázsolta.

Hamar belekóstolhatott a gyakorlatba. Már a második évfolyam elvégzése után úgy döntött, hogy a miskolci erdőrendezőségen ösztöndíjas gyakornoki állást vállal. Valótalanítás után a gyakornoki szerződése miatt Miskolcon kezdte volna meg munkáját, ha az Egri Erdőrendezőségen nem lett volna rá nagyobb szükség. Így, végül az élet Heves megye székhelyére vezette, ahol 1970-ben Fadgyas Kálmán vezetése alatt megkezdte erdőtervezői munkáját, melyet felelősségteljesen végzett 36 éven keresztül.

Az egri erdőtervező irodán

Igazán „erdőszagú” pályát választott, hiszen áprilistól novemberig a szabadban dolgozhatott, járta az erdőt, és számos mérési metódust használva készítette az erdőleírást. Kezdetben több erdőtervező társával együtt - egy heti ellátmánnyal felpakolva - dobozos UAZ-zal szállították ki őket erdei szálláshelyükre, és csak hétfővégre tértek haza. A kötetlen munkaidőben a faállományok mellett jól megismerték a természet minden szépségét, melyre saját fotóira tekintve szívesen emlékeznek.

Kálmán bácsi rengeteg új dologgal bízott meg, hiszen látta lelkesedésem, kihívás iránti vágyam - büszkén mondja Guszti bácsi. Az országban neki volt lehetősége először termőhelytérképet készíteni a Mátrában Járó Zoltán útmutatásával, vizsgálva olyan területeket, ahol a termőhelyi foltok határa nem követi az erdőrészlet-határokat. Külön feladatként több érdekes térképész feladatban vett részt

húgával, Ősz Katalinnal együtt, aki időközben geodéta lett Székesfehérváron.

Az Erdőtélki Arborétumról 20 cm-es szintközű szintvonalas térképét készített, és az egri mészkőbányáról - a bányászok szerint - az addigi legpontosabb felvételt csinálta, ami annak köszönhető, hogy a mérést nem felhordótáblára rajzolta, hanem számítógéppel kiszámolta. Az erdőgazdasággal is jó kapcsolatot ápolt, útkitűzéseivel segítette az erdei feltáráshálózat kiépítését a Mátrában és a Bükkben, sőt a Bükkben a Virágos-sári őserdő egyed szintű felvételezésében is részt vett.

A mai számítógépes világban már-már hihetetlen, de első munkáéveiben még mindent kézzel számoltak, és kézi eszközökkel készítették saját térképeiket is, így az összes erdőtervezési folyamatot alaposan átlátta.

Az informatika előtérbe kerülésével Kálmán bácsi, mint az erdőtervező iroda vezetője több számítógépes fejlesztésben vett részt, annak ellenére, hogy autodidakta módon tanulta meg a számítástechnika alapjait. A programok tesztelésekor Guszti bácsi tudására is lehetett alapozni, hiszen a teljes erdőleírás és ehhez kapcsoló statisztikai számítások precízen a fejében voltak.

Lelkesedésének és alapos munkájának köszönhetően pályája során az erdőtervezői ranglétra felső fokára került, mint az Egri Erdőtervezési Iroda vezetője. Összesen 135 ezer ha erdő tartozott irányítása alá, melyen 10 évre szóló körzeti erdőterveket készített egyre csökkenő létszámú csapatával.

Reménysugarak

Guszti bácsi két fia, ifj. Ősz Gusztáv és Ősz Gábor génjeikben hordozták a természet szeretetét, így végül követték apjuk nyomdokait.

Egész fiatal koruktól járták az erdőt édesapjukkal, iskola után pedig sokszor az irodai munkába is bevonta őket. Persze az ifjúk az erdőt még nem munkahelyként kezelték, sokat túráztak barátaikkal, madarásztak, a terepi mérések figuráns szerepeit inkább játéknak tartották. Ebben a családi, de mégis szakmai közegben édesapjuk beléjük nevelte, hogy az erdőt tiszteljék és alázattal forduljanak felé.

Az idősebb fia, Guszti 2001-ben végzett Sopronban, aki még édesapja aktív évei alatt csatlakozott az egri erdőtervezők 12 fős csapatához. Már az egyetem alatt formálódott az erdész szakmáról alkotott képe. Gábort is az egyetemi évek után tárt kézzel fogadták volna Egerbe, de erdőfelügyeleti munkakörbe.

Inkább letörlesztettem apu miskolci tanulmányi szerződését, 35 évvel később - meséli mosolyogva Gábor, aki az édesapjától örökölt szakmai pályáról nem akart letérni, így a Zemplénben vállalt munkát, mint erdőtervező.

Az erdőgazdaság kötelékében

2020 januárja óta ifj. Ósz Gusztáv az EGERERDŐ Zrt. szakmai csapatát erősíti, mint erdőgazdálkodási és természetvédelmi vezérigazgató-helyettes. *Egerben élek, 3 gyermek boldog édesapja vagyok, feleségem tanár* – büszkén meséli családi életét az ifjabbik Gusztáv.

Munkája során nagy hangsúlyt fektet a tartamos erdőgazdálkodás és az erdei élőhelyvédelem összehangolására. Lelkes madarász, mely kezdetben csak hobbi volt, mára azonban a szakmai munkájában is nagy szerepet tölt be. Az erdőgazdaság madárvédelmi programjának támogatója és az odútelepek létrehozásában tevőlegesen is részt vesz. Tagja a Magyar

Madártani és Természetvédelmi Egyesületnek.

Tevékenységének is köszönhető, hogy Heves

megye egyre zöldebb régió, hiszen az országfásítási program helyi koordinátora. A vidéki erdőtelepítési, településfásítási és VárosFa programok szervezését, az önkormányzatokkal való kapcsolattartást és a kivitelezés szakmai felügyeletét irányítja.

Munkatársaival együtt elkötelezett híve az erdő hulladékmentesítésének is.

Felháborító, hogy a társadalom egyes tagja még mindig az

erdőt tekintik hulladéklerakónak, ahová szabadon kivihetik a felesleges építési anyagot, gumibroncsot, vagy a lestrapált hűtőgépet! – mondta Gusztáv. Saját és erdész kollégáinak áldozatos munkája során - a **Tisztítsuk meg az országot!** programnak és a Hulladékradar applikációnak köszönhetően - több tonna szeméttől mentesült az erdő.

A nagy erdész család a magánéletben is egy húron pendül. Keresik az alkalmakat, hogy nagyszülők, szülők, gyerekek, unokák szabad idejük egy részét közösen töltsék el.

Ahogy édesapjuk tette, ők sem erőltetik gyermekeik erdész pályáját, de a lehetőség minden gyermek előtt nyitva áll.

(Fotó: Kiss Gergely)

Vigh Ilona

Megér egy kitérőt

A Mátra geológiája sok érdekességgel szolgál. Minden részlete egy-egy kaland lehet. Pláne, ha egy egykori vulkán gyomrába nézhetünk be.

A Kékes tömbjétől kissé távolabb, nem messze Verpeléttől, a Tarna völgyének síkjából emelkedik ki egy egykori parazita vulkán.

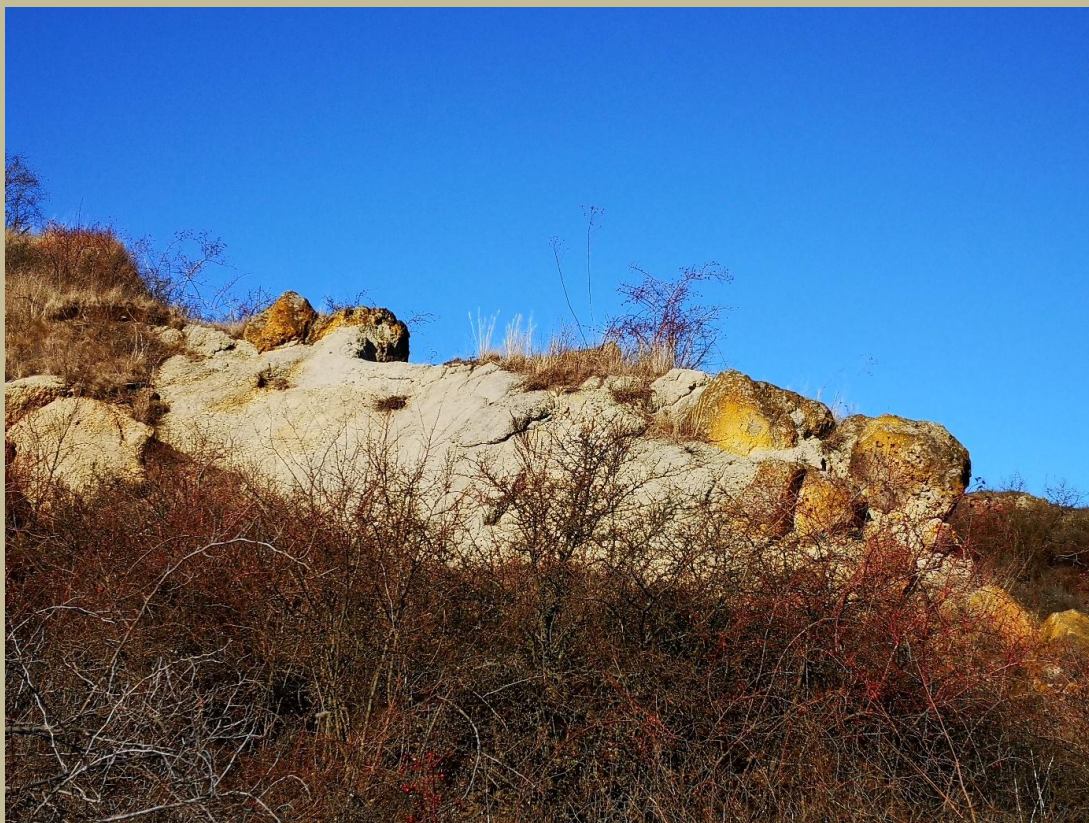
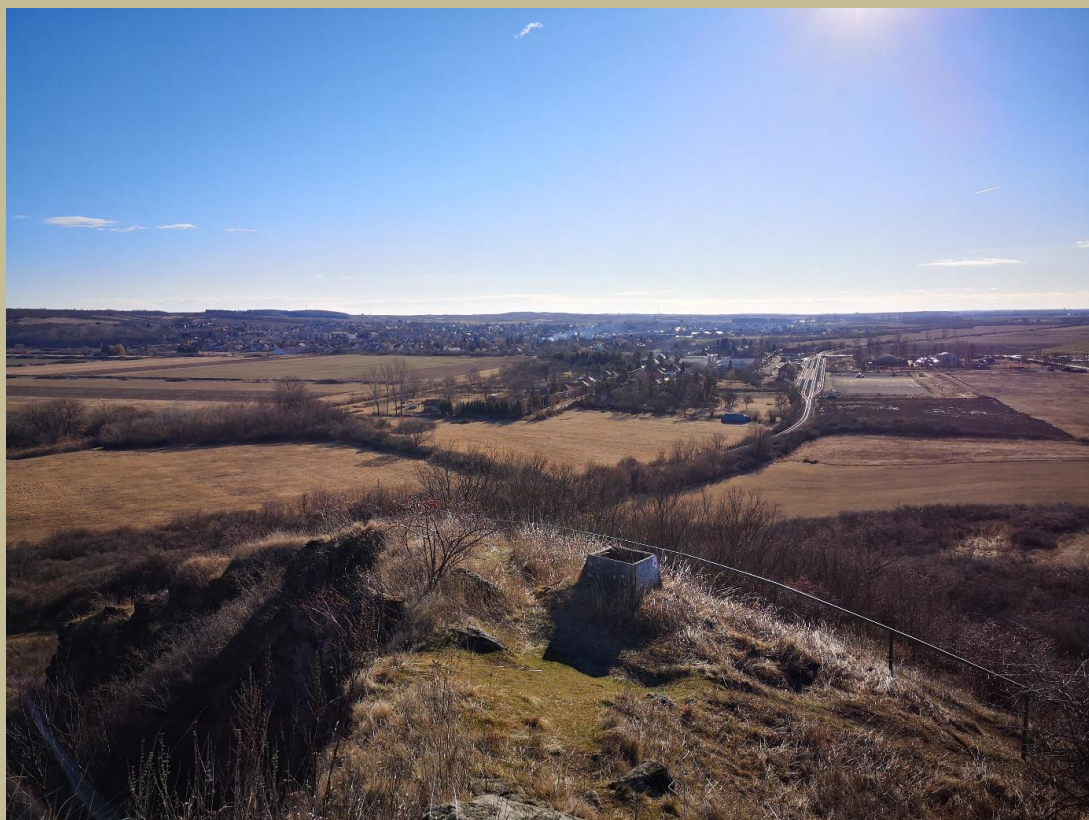
Bár, nem túl magas a Vár-hegy, de lapos környezetében szembeűnő látvány. Várnak már nincs nyoma, de a kráter, a kürtő közeteit megsejmlélhetjük a kiépített ösvényről. Megcsodálhatjuk a körpanorámát.

A látvány biztos, hogy megér egy kitérőt és néhány fotót.

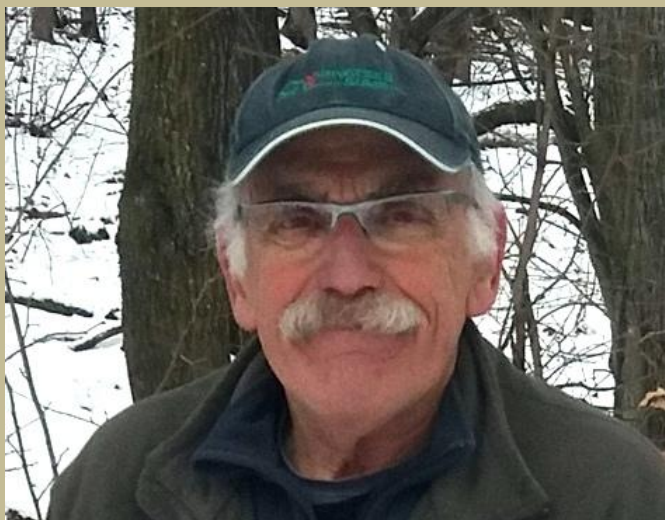
Őzse Ágnes

Vadon a városban

Ma már nincs különösebb hírértéke annak, ha egy város utcáin vaddisznót, őzet, rókát látnak, sőt, szomszédainknál a medve is gyakran megjelenik a lakott területen. Egyre több ragadozó és mindenevő emlős, madár, hüllő stb. lesz városlakó. Hogy is lesz az erdő-mező oda teremtett vadja a zajos környezet része, az urbánus élővilág sok esetben már szinte domináns szereplője?

Mint az ember, a vad is jól tudja, hogy lakott területen általában biztonságban van. A házak között nem vadásznak rá, meg tud bújni az elhanyagolt gazon, romos területeken, távol kerül

természetes ellenségeitől. Ugyanakkor, szinte korlátlan mértékben jut táplálékhoz, amiért természetes környezetében nap mint nap meg kell harcolnia.

A városi galamb etetésének évszázados hagyományai vannak. Velence, Szarajevó és sok más város képeslapjain láthatók a turisták vállára szálló, kezükből evő galambok. A mesék által közkedvelté tett, a szelídség és béke szimbólumaiként ismert kis madarak városi jelenléte elfogadott egészen addig, amíg nem okoznak kellemetlenséget az ott lakóknak, nem változtatják guanó-teleppé a szobrok, műemlékek környezetét. Ezt a küzdelmet már régóta ismerjük.

A természet rendjébe úgy látszik beleillik a városi hulladék-konténerben turkáló vad. De, csak látszólag! Ez a jelenség nem magától terjed, hanem azok által, **akik vagy tudatlanságból, hanyagságból, vagy pedig rosszul értelmezett jó szándéktól vezérelve táplálékot juttatnak a vadnak**, vaddisznónak, rókának, mosómedvének, nyestnek, őznek, varjúknak és még a jó ég tudja, hány fajta élőlénynek. Magyarul: így vagy úgy etetik őket. Lakott területeinken terített asztal várja az erdő-mező állatait. A ravasz és hajdan üldözött róka cukisággá változik, ugyanúgy a többi is és ez a jelenség nemcsak a városi lakók között terjed. A madarakhoz értők minden télen könyörögnek, hogy ne etessék kenyérrel a vízi madarakat, mégis sokan hatalmas felkockázott kenyérhalmokkal vonulnak a vízpartra etetni, mert az olyan aranyos, meg különben is szegények éheznek. Kolduló hatyúk, récék sorakoznak a Balaton partján, várva az ingyen falatot. Egyre gyakrabban van vitám arról, hogy a vadat etetők „szeretetükkel” ártanak ezeknek az élőlényeknek. Az erdész tudásomra alapozott érveimmel már szinte mindig alulmaradok.

Van vad, akivel városban is lehet együtt élni. Pl.: a denevérek, a madarak egy része, de azt már nehezen tudom elfogadni, hogy szeretteim sírját vaddisznó túrja fel a temetőben, hogy a varjúkolónia elviselhetetlenné teszi lakókörzetek életét, hogy a vaddisznó kettéharapja kiskutyák fejét, feltúrja a kertek és parkok ágyásait, lefial a kert végében a bozótosban, az őz pedig lelegeli a virágaimat, zöldségemet. Ha, a vadkacsa mama fiókaival masíroz az úttesten a közeli folyó felé, az nagyon aranyos, de, ha az urbanizálódott nyest éjszakai randalírozása miatt nem lehet pihenni, és a vizeletétől átázott plafon „illata” betölti a szoba légtérét, az már sok. Millió történet, millió eset és ennek nem lesz vége, de lehetne tenni ellene.

Hajdanán, de nem is olyan régen, amikor az ember egyszerű, önfenntartó módon élt, nagyon jól tudta, hogy minek hol a helye. Együtt élt a vadvilággal, és részben szabályozta is a maga javára. Néhány faj egyedszáma jelentősen lecsökkent, sok ma védett állat hajdanán dúvadnak minősült, viszont óvta azokat az élőlényeket, akik hasznot hajtottak neki, vegyszer helyett karbantartották a gyümölcsöst, szántóföldet. Ez a világ ma már a múlté, szép emlék csupán. Gondatlanság és szándékosság vezetett oda, hogy a vadállomány bizonyos populációi túlszaporodtak, jelentős károkat okoznak. A túlszaporodott vadállomány, és a városba költözött vad mind ez a kategória.

Beszélünk állatvédelemről, természetességről, génkészletről, ugyanakkor alapvető változásokat idézünk elő az élőlények jelentős részénél. A kukákban található és a jó szándékkal kirakott emberi táplálékok közel sem hasonlítanak arra, amihez a vadon élő állatok szervezete hozzászokott. Nincs adat arról, hogy hány állat szenved valamilyen betegségben az emberi táplálék fogyasztásának a következtében, de biztos vannak emiatt beteg állatok. A másik dolog az idomulás az emberi környezethez. Lehet, hogy az elkövetkező évszázadokban ezek az élőlények háziasodni fognak? A kutya és a macska mellett a szőnyegen a lábunk előtt fognak heverni vaddisznók, rókák, borzok, mosómedvék és varjak fogják csipegetni a tányérunkból a finom falatokat? Mert úgy tűnik, hogy abba az irányba haladunk. Felmerül a kérdés, hogy helyes-e ez így? Az állatvilágot ütöttük vágtuk ez ideig, a nem megtűrt élőlények sora átvándorolt a védettség várfalai mögé. Ez így van rendjén egészen addig, amíg fel nem kell adni az embernek olyan pozíciókat, amik a mindennapi normális élet fenntartásához feltétlenül szükségesek, mert a védett és – hozzáteszem - a városi vad is irdatlanul képes elszaporodni, ha nincs, ami szabályozza a létszámát. És ez kinek jó? Miért jó, ha az irdatlan tömegű állat megkeseríti a vétlen lakosság életét?

Az elérhető táplálék mennyisége és a vadlétszám egyenes arányban van egymással. Ha etetjük, szaporodik. A szabályozás első lépése, hogy ne etessünk! A jövő egészséges vadállománya és a mi nyugalmunk érdekében.

Gerely Ferenc

okl. erdőmérnök

HÍRADÁS-EGERERDŐ Zrt.

Minden tiltás ellenére, lángba borul az erdő!

Az EGERERDŐ Zrt. szilvásvárad kollégái decembertől folyamatos készütségben vannak. A tűzgyújtási tilalom ellenére gyakran riasztják őket erdőtűzhöz az égő állami erdőbe vagy a határos területekre. Az embert próbáló körülmények ellenére a „zöld segítség” mindig megérkezik, hiszen egy cél lobog a szakemberek szeme előtt: megvédeni az erdőt!

„Folyamatosan megyünk, mentjük, ami menthető!” – nyilatkozta Bárdos Bence, az EGERERDŐ Zrt. Szilvásvárad

Erdészetiének fahasználati műszaki vezetője, a Heves-Borsod dombvidék szülöttje.

Rendkívüli aszály sújtja hazánkat. A hónapok óta tartó csapadékhiány miatt az erdő aljnövényzetének elhalt maradványai, kóroi puszkapor szárazak. Ebben a helyzetben elég egy szál égő gyufa és hektár számra válnak a tűz martalékává az erdők, mezők, rétek. Az erdészeti adatai alapján eddig csak Ózd vonzáskörzetében, több mint 1000 hektár terület égett meg, jellemzően kaszálók, nádasok és magánerdők, minden prevenciós intézkedés, tűzpászta dacára.

Néhány példát kiemelve talán még jobban érzékelhető a vészhelyzet. *Arló* község határában

kb. 50 hektár állami erdőben lobbant fel a tűz, ami a magánterületekkel együtt, több mint 200 hektárra terjedt ki. Az oltásban az erdész kollégáinknak tűzoltók és a borsodnádasi önkéntesek segítettek, akik napokig oltottak. *Csernely* környékén kb. 3 hektár állami erdő égett, itt a helyi kerületvezető és pár kolléga vasárnapi gyors beavatkozásával sikerült a nagyobb bajt megelőzni.

A legfájóbb egy *ózdí*, csupán 8 éves erdő, 5,91 hektáron. Az erős szélben a széles tűzpászta sem segített, pár méterrel a nádasból átégett a tűz, és

rendkívül gyorsan tovább terjedt az erdősítésben. A kimutatható kár 9,5 millió forint, de a valós kár (védett, és nem védett állatok, növények, stb.) felbecsülhetetlen.

Indul az erdők tavaszi nagytakarítása!

EGERERDŐ Zrt. és Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

Az Erdők Nemzetközi Világnapján vette kezdetét az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ (AÖFK) **Tavaszi nagytakarítási kampánya**, melyhez az EGERERDŐ Zrt. és a Bükki Nemzeti Park Igazgatósága is több szemétygyűjtő túrával csatlakozott. A szemétygyűjtő túrák közül az első Felsőtárkányban, az Oldal-völgyi háztól kiindulva lett megtartva, érintve a Barát-rétet is.

Öröndetes, hogy a járvány hatására egyre több embertársunk fedezte fel újra a természet csodáit, de ezzel együtt a szemét mértéke is növekedett az erdőben! Pedig **a szemét nem az erdőbe való!**

Természeti környezetünk tisztasága kulcsfontosságú annak érdekében, hogy unokáinknak megőrizzük a meglévő természeti kincseket, mely közös feladata az erdőgazdaság szakembereinek és a megyei zöld szervezetek, hatóságok kollégáinak. A közös cél érdekében a Heves megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályának és az Agrárügyi Főosztály kollégái valamint a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai is csatlakoztak az EGERERDŐ Zrt. erdőtakarítási programjához.

A közös akción 30 fő „zöld szakember” és önkéntesek összefogásának köszönhetően a Felsőtárkányt körülölelő erdők több mint egy tonna hulladéktól mentesültek.

További helyszínek és időpontok, amelyekre a szervezők várják az önkéntesek jelentkezését is:

EGERERDŐ Zrt. szervezésében:

- 2022.03.29., 9.00, Apc, Éleskői-tó
- 2022.04.01. 10.00, Parád, Ilona-völgy
- 2022. 04.05. 9.00, Szúcs, bányatelep
- 2022.04.07. 9.00, Csernely-Arló közötti Izrai út
- 2022.04.11. 8.00, Tar, Fenyvespuszta, Alsó - Katalin-út

Önkéntesek jelentkezését a rendezveny@egererdo.hu e-mail címre várjuk.

Bükki Nemzeti Park Igazgatóságának szervezésében:

- 2022. 03.26. 9.00, Szarvaskő környéke
- 2022.04.02. 9.30 Lillafüred-Felsőhámor – Szeleta tanösvény
- 2022.04.09. 10.00, Répáshuta környéke

2022.04.16. 9.00 Mátrafüred környéke

Instant szemétszedéshez (amikor egyénileg szedhetnek szemetet) meghirdetett időpontok:

Lillafüred környéke 2022. 04.04-től 10-ig

Mátrafüred környéki erdők 2022.04. 20-tól 24-ig.

Emellett az igazgatóság az akcióhónap során meghirdetett szakvezetett túráin is lesznek szemégyűjtő zsákok a túra útvonalán talált szemet felszedéséhez.

A szemégyűjtési akciónapokról részletes információ: a www.tavaszinagyta.karitas.hu oldalon található.

EGERERDŐ Zrt., Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

Folytatódik az országfásítás

Hazánkban elkezdődött a **Településépítési Program** tavaszi ültetési időszaka, amelynek részeként a települések, erdész szakemberek közreműködésével, összesen 364 településen újabb 10 000 fát ültetnek el.

A zöldítési program 2020-ban indult, melynek fő célja, hogy a vidéki, 10 ezer lélekszám alatti települések környezeti állapota javuljon, zöldebb, élhetőbb, vonzóbb településekké váljanak.

A falvak minimum 10, maximum 30 fát igényelhetnek, összesen 19féle fafajból (kőrisek,

hársak, tölgy, eperfa, díszalma- és körte, platán, stb.), melyeket a KEFAG Zrt. biztosít és szállít a helyszínre.

Jellemzően egy-egy település 2-5 fafajból igényelt, amiket a település által kiválasztott utcában, iskolák, óvodák udvarán, közösségi terekre, templom- vagy temetőkertbe fognak elültetni.

2021 őszén, összesen 25 településen adtak szakmai iránymutatást az EGERERDŐ Zrt. kollégái - mondja ifj. Ősz Gusztáv, az EGERERDŐ Zrt. erdőgazdálkodási és természetvédelmi vezérigazgató-helyettese, és egyben a program helyi főkoordinátora -, melyet tavasszal folytatunk, további **22 nyertes településen**.

A nyertes igénylők közül tizenhét Heves megyében, egy Borsod-Abaúj-Zemplén megyében és három Nógrád megyében található, melyek közül elsőként Demjénben ültették el a sorfákat, március 24-én.

Eddigi tapasztalataink alapján a faültetés igazi közösségformáló rendezvény, hiszen a lakossággal, óvodásokkal, iskolásokkal együtt valósultak meg.

Az országfásítás új projektje a **VárosFa** program, melynek főszervezője a Mol Új Európa Alapítvány. Ennek köszönhetően, tavasszal országosan 500 fa elültetését tervezik a nagyvárosokban. Egerben, március elején, mintaprogramként 20 db fát ültetett el a város ifj. Ősz Gusztáv segítségével, aki az Országos Erdészeti Egyesület képviselőjeként szakmailag koordinálta az

eseményt. A VárosFa projekt keretében országsszerte további 6500 db fával zöldülnek a 10 ezer fő feletti városok az őszi időszakban.

A települési fásítások mellett nem szabad elfeledni, hogy az országfásítási program fő eleme az **új erdők telepítése**, melyre a pályázati lehetőségek továbbra is nyitva állnak a földtulajdonosok előtt a **VP5- 8.1.1-16 Erdősítések támogatása programban!**

A zöld területek növelése kulcsfontosságú a klímaváltozás mérséklése miatt. Ezt felismerve indította el az Agrárminisztérium az Országfásítási programot. Bízunk benne, hogy a komplex fásítási program segítségével környezetünk és egész Magyarország fával borított területe a jövőben is tovább fog növekedni.

Ültess fát! Bízz a jövőben!

Továbbra is balesetveszélyes a Kékes-Észak Erdőrezervátum sárga+ útja

Már több éve figyelmezteti az EGERERDŐ Zrt. a kirándulókat, hogy balesetveszélyes a túrázás a Kékes-Észak Erdőrezervátumban futó sárga kereszt ösvényen. A kalandvágyó túrázók közül - a figyelmeztetés ellenére - mégis sokan nekivágnak a kidőlt fákkal „nehézített” kirándulásnak.

A jól járható turistaúthoz szokott kirándulók fejében biztos megfogalmazódott már a kérdés, hogy: *miért nem tesz rendet az útvonalon az erdőgazdálkodó?*

Erre a válasz pont az erdőrezervátum szóban keresendő!

Az erdőrezervátum olyan, jellemzően vegyes korú, változatos fafajú erdő, melyben ökológus kutatók vizsgálják a természetes erdődinamikai folyamatokat. Az erdőgazdálkodó semmilyen tevékenységet nem végez a rezervátumban, a kutatók viszont évről évre felméri az erdő természetes életét, a fajok természetes változását. A több százéves, esetleg korhadat belsejű fák kidőlése a természetes erdődinamikai folyamat része, melyet olykor a szélviharok hatása felgyorsít.

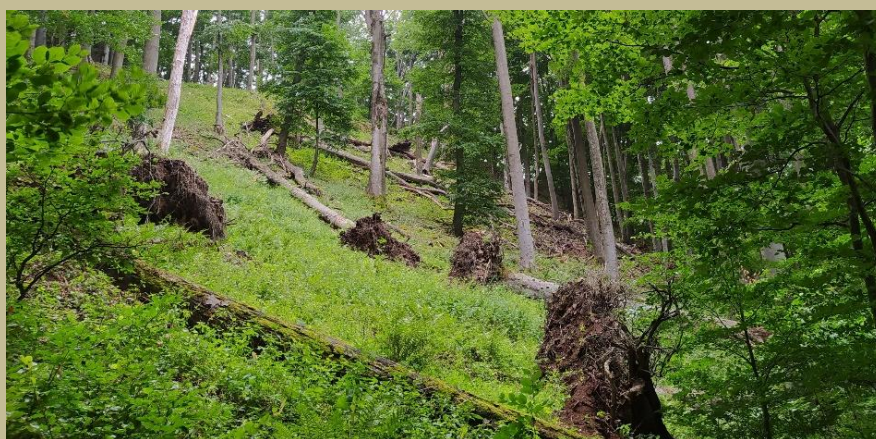

Ezután is fontos szerepük van a földre hullott faóriásoknak, hiszen a kidőlt fák holtfaként szolgálják tovább az erdei életközösséget. Erdei szervesanyagként - többek között - számos korhadéklakó fajnak, gombának és rovarnak kínálnak táplálékot és élőhelyet.

Az EGERERDŐ Zrt. területén összesen 8 db erdőrezervátum található. Az itt zajló vizsgálatok eredményei segítik az erdőgazdálkodót, hogy egyre természetközeli erdőkezelési módokat alkalmazzon erdeiben.

A változatos erdőkép, a több százéves fák, a mohos sziklák és kőfolyások valóban csodás látványt nyújthatnak. A pazar erdőkép csalogató szava mellett viszont óvatosságra int a balesetveszély.

A fákkal bedőlt útszakasz az idősebb korosztály számára nehéz akadályt jelenthet. A jól

felkészült túrázóknak viszont kalandokkal és élményekkel teli túrázást ígér a sárga kereszt turistaút.

Az EGERERDŐ Zrt. balesetveszélyre figyelmeztető tájékoztatása a magterület két szélén található. A sárga kereszt útvonal kiváltására a piros

kereszt vagy a sárga vagy kék sáv jelzést ajánljuk.

Balesetmentes túrázást kívánunk!

Február utolsó hétvégéjén indult a kisvasút Szilvásváradon

A kirándulók nagy öröme újra indult a kisvasút Szilvásváradon február utolsó hétvégéjétől. 2022.02.26-án, 9.30-kor gördültek ki az első szerelvények a csodás Szalajka-völgybe, és hamarosan közlekedik a Mátravasút is, de a megszokottól más menetrend szerint! A Felsőtárkányi Állami Erdei Vasúton idén teljes felújítás lesz, így ott teljes üzemszünetet hirdetett az erdőgazdaság.

Az erdei vasutak átfogó felújítása az EGERERDŐ Zrt. mind a három kisvasútját érinti. Azért, hogy a jövőben a kisvonatok még környezetbarátabb műszaki megoldásokkal és nagy biztonsággal és kényelemmel tudják szolgálni az utazóközönséget, időszakos üzemszünetekre van szükség a tervek kivitelezése miatt.

A Mátravasút mátrafüredi szakaszán a pálya teljes felújítása miatt 2022-ben nem lesz közlekedés, de a mátrai kisvasútbarát közönségnek sem kell teljesen lemondani a kisvonatozás nosztalgijáról, hiszen a Szalajka-ház állomásig, egyelőre csak hétvégén és ünnepnapokon, majd május elsejétől naponta közlekednek a vonatpárok.

A Felsőtárkányi Állami Erdei Vasút felújítása - ahogy korábban már beszámoltunk róla – a kivitelezés fázisába ért, így a teljes pálya és gördülőállomány munkái miatt teljes üzemszünet várható 2022-ben.

Folytatódik a madárvédelmi program

Új helyszínnel bővült az EGERERDŐ Zrt. madárvédelmi programja. Az Egri Erdészethez

tartozó egri Berva-völgy közelében újabb odútelepet hozott létre az erdőgazdaság. A közel 10 ha-os erdőtömbben összesen 23 db, A és B típusú odút helyeztek ki az erdőszakemberek, hogy a középkorú tölgyesben még több madár találja meg otthonát.

Garamszegi István, az Egri Erdészet egykori vezetője már évtizedekkel ezelőtt felismerte a madárvédelmi odútelep jelentőségét, mely az erdő immunrendszerére pozitív hatást gyakorol. Vezetése alatt az erdőszakember területén közel száz mesterséges odú kihelyezését szorgalmazta. Garamszegi kolléga utódai is fontosnak tartják a madárvédelmi intézkedéseket, melynek köszönhető az új odútelep létrejötte.

Elsősorban történelmi okokra visszavezethetően a korábbi, igen intenzív fahasználatok következményei ma is föllelhetőek erdőállományainkban. A szükséghelyzetben kialakult erdőkezelési gyakorlat nagy területű tarvágásokat kívánt, melynek eredménye azonos életkorú faegyedekből álló erdőállományok

kialakulása.

Elsősorban emiatt számos középkorú, egy korosztályba tartozó faegyedből álló erdő látható a Bükkben és a Mátrában, melyekben még kevés természetes odú alakult ki. Természetes üregek, faodvak vagy korhadás, vagy a harkályok munkájának köszönhetően alakulnak ki, jellemzőn idős fákban. Jó hír azonban, hogy a fiatalabb és középkorú erdőkben a természetes odúk mesterséges odúkkal pótolhatók, így az odúlakó madarainknak bújó- és fészkelőhelyként szolgálhatnak, így abban akár évente több alkalommal felnevelhetik a fiókákat.

Az A és B típusú mesterséges odúban főként cinege, légykapó, csuszka fajok találnak otthont, melyek többek között az erdőt és a makkot károsító rovarfajok hernyóinak elfogyasztásával pozitív hatást gyakorolnak az erdő vitalitására. Előfordulhat azonban, hogy hívatlan vendégek is felkeresik az odúkat, néha pelék, mókusok, alkalmanként darazsak is beköltöznek egy-egy „lakásba”.

Erdőgazdálkodásunk kiemelt feladata az utóbbi évtizedekben egyre fokozottabb mértékben az erdő ökoszisztéma-szolgáltatásainak összehangolt biztosítása, az erdőállományok kedvezőtlen környezeti hatásokkal szembeni ellenálló képességének növelése. Ennek során - többek között - természetközeli erdőgazdálkodási módszerek bevezetésével, erdőszegélyek védelmével, hagyásfa-csoportok kialakításával, vizes élőhelyek kíméletével vagy létrehozásával, holt faanyag visszahagyásával, kezelésével stb. segítjük elő, hogy a mesterséges madárodúk mellett természetes élőhelyek és szaporodóhelyek is egyre növekvő mértékben álljanak rendelkezésre.

Ahhoz, hogy országunkban még nagyobb számban találhassanak otthont és költő helyet a madarak, nemcsak zárt erdőben tehetünk madárvédelmi lépéseket, hanem a települések, sőt, a Kedves Olvasó lakókörnyezetében is!

Az odúkihelyezés szempontjai:

1. Városi környezetben lévő fákra és épületekre is érdemes odút elhelyezni.
2. 2-8 méter magasságba javasolt kihelyezni az odút.
3. Az uralkodó szélirányt figyelembe kell venni a röpnnyílás tájolásakor. Fontos, hogy a nyíláson keresztül ne fújjon be a szél és ne essen be az eső.

4. Az odú inkább kicsit előre billenjen, hogy a víz könnyen lefolyhasson a tetejéről.
5. Az odú és teteje könnyen leszerelhető legyen, a későbbi karbantartási, tisztítási és ellenőrzési munkánál.
6. Szabad legyen a berepülő nyílás külső környezete, lombos ágak azt ne takarják.

Az EGERERDŐ Zrt. múlt évben a Mátrában hozott létre új odútelepet, melynek ellenőrzése, a benne lévő költések felmérése és az odúk tisztítása hamarosan kezdetét veszi. Emellett, az erdőgazdaság múlt év tavaszán 60 db odút helyezett el - többek között - erdei iskolákban, egri iskola és óvoda udvarára, a Vadászati Világkiállítás alkalmából. Ezek közül többen már nyáron lehetett látni megtelepedő madarakat, a gyerekek nagy örömeire.

Idén is hatalmas volt a Vándortáborok iránti érdeklődés

2022-ben harmadával bővíthet a vándortáborokban résztvevők száma, és megvalósult egy régi terv is, hiszen két kerékpáros vándortábor útvonalat szerveznek Erdélybe. Nyáron 882 turnusban, több mint 20 ezren indulhatnak gyalogosan, kenuval, biciklivel vagy zarándokolva vándortáborozni. Az érdeklődés idén is hatalmas volt, rövid idő alatt beteltek a turnusok.

Január 31-én reggel 6 órakor nyílt meg a jelentkezési felület. Az erdei vándortáborok 270 turnusa 10 perc alatt, a kerékpáros táborok 312 turnusa pedig két óra alatt telt be, de a vízvándor és a zarándoktábor időpontokat is gyorsan lefoglalták. Az idei évtől már várólistára is lehet jelentkezni, ahonnan a szervezők előzetes egyeztetés után folyamatosan töltik fel a felszabaduló helyeket.

Idén minden korábbinál több fiatal mozoghat és ismerheti meg az ország legszebb tájait, ugyanis az összesen 36 útvonalon – melyből 2 kombinált – meghirdetett 882 turnusra 20 ezer résztvevőt várnak a szervezők. A táborokat képzett tanárok vezetik, akik korábban

elvégeztek egy elméleti és gyakorlati tudást tartalmazó továbbképzési programot. A kedvezményes, 36 ezer forintos részvételi díjba a meleg étkezés és a szállások, programok költsége is beletartozik. Az elmúlt évekhez hasonlóan, azok a tanárok, akik Vándortábort szerveznek, 100 ezer forintos javadalmazásban részesülnek.

Vígh Ilona

közjóléti és kommunikációs vezető

KULTÚRA

Nem művész vagyok,...valódi!

Vallja magáról Málik Béla grafikus, festő és a beszélgetés végére megtudjuk, mi mindent tudhat még magának abból, amit az élet felkínált számára, és ő megragadta azt, kihozva belőle a magasságokat, de megmutatva a mélységekben rejlő őszinteséget, szépséget is.

Az első lépések a művészet felé a rácsos kiságyból indultak. Ceruzával kelt/feküdt, és amit csak elért a kiságyból, falat, konyhaszekrényt, mindenhová rajzolt - és hagyták. Ötéves korára önállóan megtanult írni/olvasni, a nagymama orosz meséskönyvekből orosz nyelven olvasta a mesét.

Már az elsőosztályos felvételijén meglepte tanárait. Olyan rajzzal készült, amiről nem hitték el, hogy az ő munkája, ezért újra rajzoltatták vele. Rajzkészsége, írni/olvasni tudása alapján helyből a 2. osztályba tanácsolták, de ő annyira szerette az elsőosztályosok osztályfőnökét, Bagi Kálmánét, hogy az elsőben akart kezdeni.

A parádi születésű nagymama - Köles Erzsébet - egy grófnő társalkodónőjeként beszélt oroszul, franciául, németül, angolul. Feleségül ment Málik Tamás malomipari mérnökhöz Nyíregyházán, és tizenöt gyermekük született. A legidősebb - Málik Béla - volt az édesapja, aki rajparancsnok volt az abasári laktanyában. Itt ismerkedett meg édesanyjával, Pásztor Máriával.

1968-ban a család Nyíregyházára költözött, mert a nagymama egyedül maradt. Vettek egy ligettel ölelt birtokot, és gazdálkodtak. Az addig kitűnő tanuló gyerek egy évig nem szólalt meg az iskolában – csak írásban felelt -, mert az eltérő tájszólás miatt nem értették a beszédét, ő sem az ottanit, de azóta már megtanulta.

11 éves volt, amikor a nagymama egy angol lapban egy UNICEF pályázatot olvasott, melyet Tokióban szerveztek és az úrkutatás volt a témája. Második helyezett lett a pályázata, és ez volt sikertörténetének első állomása.

Málik Béla életében a művészet mellett kitüntetett helye és értéke van a munkának Elmesélte egy napját 15 éves korában: hajnali kettőkor fölkel, befogta a szürkét, fölrakta az ekét a szekérrre, és megszántotta a másfél hold dohányföldet, fél hatra *atlétikai edzésre ment a stadionba, onnan fél nyolcra a gimnáziumba, aminek fél kettőkor volt vége, és folytatta a délutáni edzést kettőtől négy óráig.

Bemutatkozott megyei amatőr kiállításokon, amelyek közül emlékezetes volt az **Őszi tárlat**, ugyanis a párttitkár azzal nyitotta meg a kiállítást, hogy vegyék le Málik Béla két grafikáját. Az egyik címe az **Ötágú rakéta**, a másik **Üdvözlét Ceausescunak!**. Ez utóbbi a falurombolás ellen szólt. Később, Brüsszelben, „**Az év fiatal művésze**” című kiállításon az első díjat kapta, és ebbe a kiállítási anyagba belefért az a két alkotás is, amit az Őszi tárlaton levetettek.

Orvosnak készült, de úgy gondolta van már elég a családban, inkább művész lesz, de a „fölnöttek” úgy gondolták, mielőtt művész lesz, legyen egy polgári szakmája is!

A hivatásos vadász mellett döntött, el is ment Hódmezővásárhelyre az Állattenyésztési és Vadgazdálkodási Főiskolára felvételizni, ahol mielőtt megszólalt volna közölték vele: elégtelen. Megsértette a szabvány fekete öltöny, fehér ing vizsgaruhát az angol szabású, őzbarna, mikrobársony öltönnyel, citromsárga csokornyakkendővel. Így papíripari szakvegyésztechnikus lett, és a papír máig fontos szerepet tölt be az életében.

Érettségi után elköltözött otthonról, hogy megtapasztalja az önállóságot. Egy polgári házat bérelt Nyíregyházán, amely műhelyként funkcionált, és itt született az első olaj portréja.

A festés másodlagos az életében, a nagy szerelem a grafika. Amit ábrázolni akar, ami gondolatban megfogant, azt lerajzolja, megfesti, rézkarcot készít, hogy melyik technika adja vissza leginkább azt az érzést, látványt, amit eredendően elképzelt.

A grafikát (lino-metszet, rézkarc, rézmetszet, mezzotinto...stb.) tizenöt éve abbahagyta, ma már csak rajzol (tus, grafit). Kedvelt témája a kéz, a kerítés, vadhajtások a fákon. A szimbológia nyelvére lefordítva ezeket a témákat, mindenki mást lát a képekben, személyes élmények, tapasztalások alapján értelmezheti azokat. Említsük meg kedvenc festőjét is a belga Magritte-t.

Nagy mesterektől tanult, valamennyien Munkácsy díjas festő-grafikusok voltak.

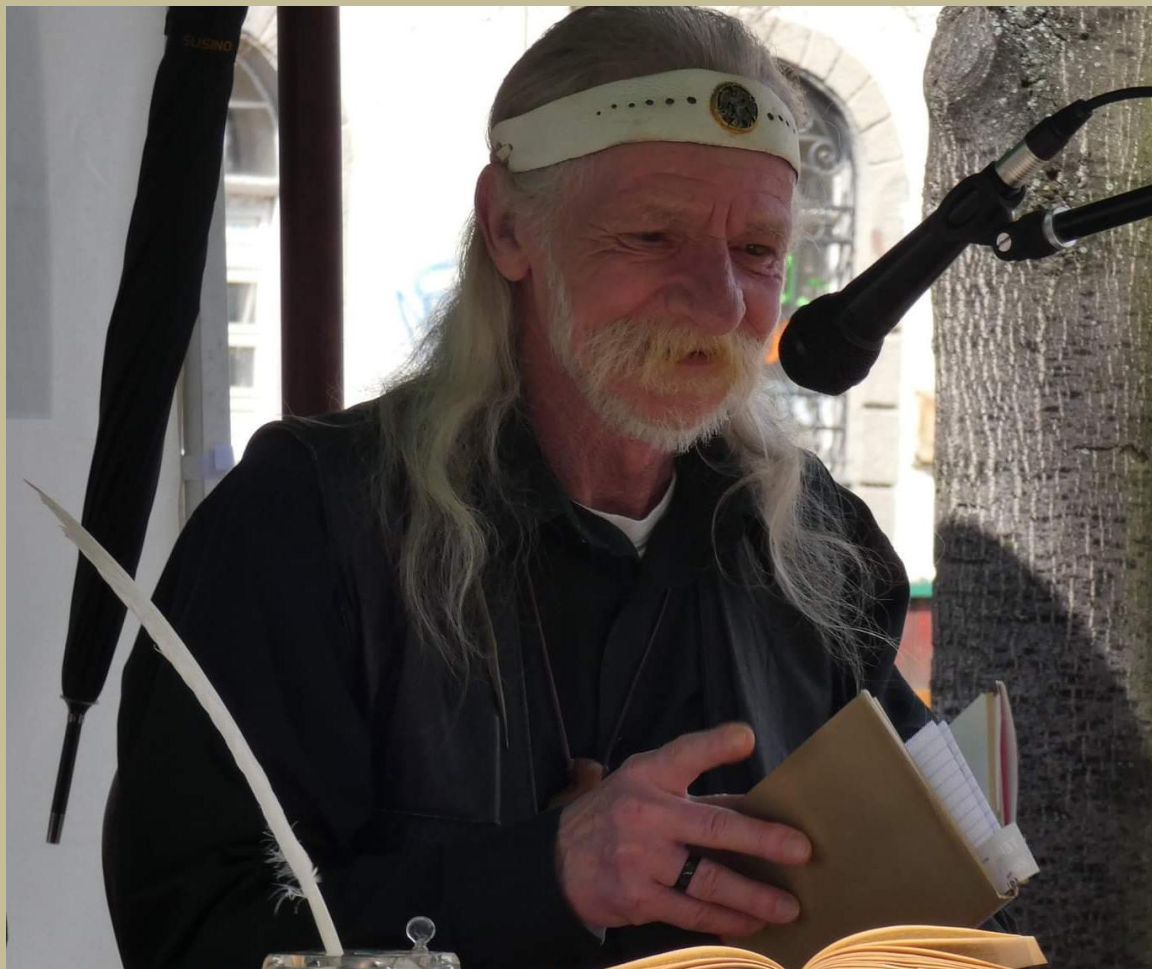
Málik Bélát Európában csak úgy szólítják: Művész Úr! Ritka, hogy valaki itthon is, külhonban is sikeres legyen, szinte minden elismerést megkapott, többre nem is vágyik. Amikor eljut valaki arra a szintre, hogy tisztában van művészetének értékével, már nem fontos a külső elismerés. Grafikáiból, olajfestményeiből bemutatunk egy válogatást, amelyet szerethetünk, értetlenül nézhetjük, mert ez a lényege: megszólítani lelkünket/szellemünket.

A grafikus, festő Málik Bélát kevesen ismerik, mint színészt, író. Önéletrajzi ihletésű, zenés színpadi művének - **Vándorcirkusz** – az ősbemutatója 2002-ben volt Kiskunfélegyházán, melyet később több helyen is műsorra tűztek.

A nagy emberek őszinteségével beszél önmagáról, érzéseiről, szembesítve a nézőt a fölösleges hívságokkal, a látszatra épülő életimage hiábavalóságával. A melodráma naturalizmusa feloldódik a zenében, határtalan békét sugározva, amely a darab végére beköltözik az emberek lelkébe, aminek kulcsa az önfogadás képessége.

A zene, a szöveg, a tánc, a díszlet együttesen a tökéletes harmónia, ugyanakkor külön-külön is beszédes, elmond mindent a darabról, aminek lírai ívét a tánc adja. A díszlet önmagában, szöveg, zene nélkül is rendkívül expresszív és látványos.

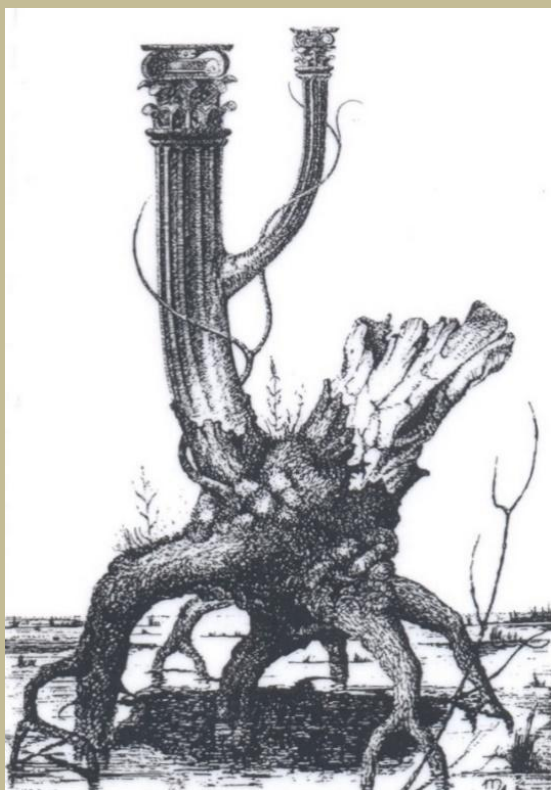
Málík Béla az a művész, aki megéli a művészet archetípusát alkotásaiban, és ezzel teljesíti azt a küldetést, amiért itt van: a kimondhatatlant tolmácsolja.

Markazon élnek Petrovics Évával egy meséskönyvben. Az egyik lapon egy kis parasztház áll, benn a gerendás mennyezetig érő kemence, festőállvány, felbecsülhetetlen értékű könyvtár, amelyben Tormay és más könyvritkaságok. A következő lapon az ablakon kinézve a tó vizét fodrozza a szél, távolabb, a domoszlói templom tornyán búcsúzkodik a lenyugvó nap sugara. Jó volt itt lenni!

(A Vándorcirkusz rendezője: Juhász István. Zene: Vas László. Szövegíró/előadó: Málík Béla. Fény- és hangtechnika: Takács István, közreműködött: Nagypáti Anita. A színpadi mű II. része készülöben).

(*Málík Béla sporttörténetéről a Galyai Fórum következő számában olvashatnak!)

Rostás Gabi

Egy jó döntés...

Pelyhe Gréta már megjelenésében is különleges, nem az átlag. Goth stílusú öltözete egyedivé teszi, de több is annál, tud is azonosulni vele. Viktoriánus, reneszánsz, deathrock stílusokból áll össze az öltözete, jellemzően fekete ruha, sötét hajszín, a smink erős, karakteres, amihez különleges ékszereket is visel.

Kedvelt szabadidős elfoglaltságával kezdtük a beszélgetést, ami már meglepő. Abban nincs semmi különös, hogy állatokat tart (halak, hörcsög, papagáj, kutya),

ez sokaknak van, de ő az állatok gondozását emelte ki kedvelt időtöltésének, mert jól tud kommunikálni velük, ugyanakkor az emberekkel már kevésbé. Nem értik meg, és ő sem érti őket, ami visszavezethető arra az általános iskolai közösségre, amely kiközösítette Kicsit teltebb volt, csendes, egyedi, nem simul be az átlagba. Ezek az élmények maradhatnak egy életre szóló olyan lenyomatok, amelyek önértékelési problémákhoz, elszigetelődéshez vezethetnek, ha nem találja meg azt az utat, közösséget, ahol önmaga lehet.

Gréta életében 360 fokos fordulat következett be egy sikeres pályaválasztással. Egerbe, a művészeti gimnáziumba (Eventus) jelentkezett. Egy művészeti orientáltságú közösség - ahol mindenki egyedi, különleges - már sokkal elfogadóbb. Itt nagyon jól érezte magát, mindent megtalált, amiben kiteljesedhetett. Grafikus szakon végzett, ami manapság átvándorolt gépre, azaz manuális grafikából digitális lett, és ezt szereti a legjobban.

Beszélggettünk az animáció eredetéről is, mert kevesen gondolnák, hogy a japán képregényre, a mangára vezethető vissza, melyet csak japán férfiak rajzolhattak, amelynek digitális változata az anime. Ezt már néhány nő is rajzolhatja, de csak a japánban megrajzolt animáció számít animének. A szigorú szabályok bekorlátozták a szabadabb felhasználást, mint például a filmiparban.

Úgy mond, a manga és az anime kiváltására jött létre a fanart, ami kötetlenebb, szabadabb formája ennek a japán stílusnak és bárki számára felhasználható. Önálló műfajjá nőtte ki magát manuális és digitális módban is.

Gréta kedvelt témái: tetoválások, ikonikus tárgyak, illusztrációk. A szörnyek, sárkányok, kígyók, melyek alkotásaiban megjelennek az elfogadásról és nem az elutasításról szólnak. Első, saját, digitális karaktere Queeny, akivel teljes mértékben tud azonosulni.

Többet, Dark Queen facebook oldalán láthatnak munkáiból, melyek 80 százaléka külföldi megrendelés, főként a manuális tetoválás tervek. **(R. Gabi)**

Válogatás Zilai Izabella 2012-ben megjelent *Izisz szárnya* című önálló verseskötetéből, amelyet Zilai Gabriella tűzzománc festménye illusztrál. (A szerk.)

Bársony sziget

A hűvös szél a tavon végigsuhan,
A nádas remeg, ring percek alatt,
Ahogy rám vetül, ragyog, árad a Nap,
Eltűnődöm, ez végelethatalan.

Lenyűgözhet még a csodaszép kék bolygó,
Előttem nyílik egy titokzatos bejáró,
Észrevétlen vonzás bűvöl, körülöttünk csak bővül,
A szemedben elmerülve egy új világ ölelhet körbe.

Ámulatba ejtesz, lehunyom szemem.
Az alkonyat homályában fellegek, szívek-,
Összesimul a hajó a tó vizével,
Míg felszínre kerül a Bársony sziget.

Lenyűgözhet még a csodaszép kék bolygó,
Előttünk nyílik egy titokzatos feljáró,
Itt egy lépcső, nézzük meg, hová visz. Meddig emel
A különleges szférájú, vágyakkal telt Bársony sziget?

Meddig pörög még,
Merre fordul épp,
Meddig pörög, merre fordul,
Örvényében felpörög-e a szívkerék?

Meddig pörög még,
Merre fordul épp,
Meddig pörög, merre fordul
A szívkerék?

Lenyűgözhet még
A csodaszép kék bolygó!
A szemedben elmerülve
Egy új világ ölelhet körbe...

Privát rész, ez a titkos szigetünk,
Ide csak ketten, ketten jöhetünk,
Szemedben elmerülve egy új világ ölel,
Ölelhet körbe.

Zilai Izabella

Boldogság és gyász az Ómagyar Mária-siralomban

(Interjú az ÓMS szöveggönyv szerzőjével, Mező Tiborral)

A régebbi magyar témájú latin költemények között találunk-e olyat, amelynek a történelmi színtere a tatárjárás?

A tatárjárás önvizsgálatra sarkallta IV. Béla királyt (1206-1270), aki egy lírai művel ajándékozott meg bennünket: **Sirató ének Magyarországnak a tatárok által történt feldúlásáról** címmel. A latin nyelvű költemény öt soros, 62 versszakát Hegedűs István tette közzé az **Irodalomtörténet** c. folyóiratban 1913-ban. Ez a legrégebbi magyar tárgyú latin költemény, amelynek a tatárjárás a történelmi színtere. A szerzőjét nem nevezték meg, azonban IV. Béla király lehet a szerzője a tartalmi jegyek számbavétele alapján. Akinek a problémája az, ami, az a személy kötődik a dologhoz.

A legkorábbi ismert magyar vers az Ómagyar Mária-siralom. Lehetséges, hogy ennek a versnek is a tatárjárás a történelmi színtere?

Az **Ómagyar Mária-siralom** egy XII. századi latin nyelvű versre épült. Értelmezésem szerint a magyar változat a hozzátoldás miatt lett újszerű. A latinból hiányzik Jézus Krisztus feltámadásának a példázata, ami megvan a magyarban. Az **Ómagyar Mária-siralom szöveggönyve** c. kötetemben erre fény derült. Ezzel a vers második jelentésrétegére terelődik a figyelem: Mária életáldozatának kimondására, amiről példát vehetnek a remetek. Az **Ómagyar Mária-siralom** megszületésével a tatárjárás okozta trauma feldolgozására egy keresztény megoldás jött létre.

Az Ómagyar Mária-siralom szöveggönyve c. kötetében használta a „magyar reneszánsz” kifejezést. A XIII. századi események indokolják-e ennek a fogalomnak a használatát?

Az **Ómagyar Mária-siralom** kifejező eszközei olyan bőségesek, hogy ennek háttérében haladó társadalmi folyamatok állhattak. IV. Béla közigazgatási reformja az írásbeliség fejlődését segítette elő 1236-1267 között, bár a király a rendelkezés visszavonására kényszerült. Az ország „újjáépítése” láthatóan békés, kulturális siker. Tehát olyan értelemben használom a „magyar reneszánsz” kifejezést, ahogy beszélünk például „Karoling reneszánszról”. Létrejön az első magyar nyelvű vers, az **Ómagyar Mária-siralom**. Az istenkeresők a társadalomból kivonulnak, és a természethez nyúlnak inspirációért.

Az ÓMS szövegének újszerű értelmezésével próbálkozott. Miért gondolja, hogy meg kell zenésíteni a művet?

Kölcsey Ferenc *Himnusz*ához nem férhet zenei kétség Erkel Ferenc jóvoltából. A vers ritmusa a nyelv zenéje. Az időmértékes ritmus kimutatása, és az első ismert magyar vers üzenetének eljuttatása az emberekhez magas értékű képesség kell hogy legyen.

Egyetért azzal, hogy az ÓMS témája Máriának a fájdalma gyermeke elvesztése miatt?

Amikor az *Ómagyar Mária-siralom* idézik, gyakran hivatkoznak arra, hogy a mű témája Mária fájdalma a gyermekének szenvedése, elvesztése láttán, ami a latin változatra feltétlenül igaz. Így a téma az emberben felkelti a bánat, a szomorúság, a gyász hangulatát. A cél azonban, hogy felmutassam emellett a magyar szövegnek a boldogság értelmét is.

Miből ismerhető fel, hogy a boldogság fogalma ott van az *Ómagyar Mária-siralomban*?

A boldogság a magyar szövegben szó szerint nincs ugyan benne, de látjuk, hogy a latin eredetiben többször is elhangzik a boldogság szó, pl.: „*Mely anya, mely asszony | oly boldog...*”

Meg kell mutatnunk, hogy ebben a szövegben valóban ott van a téma: nemcsak a gyász, hanem a boldogság is. A lírai helyzet egy szembeállítás: az összetett állítmány három szava tudósít egy korábbi boldog korról – vö. *Valék siralom tudatlan*. A boldog korról szembeállított jelen idő ábrázolása három szinonim igével történik, a fogyatkozás értelemben – vö. *süppedeik; aszok; epedök*. A jövő időben Jézus feltámad, ezért Mária felszólítja a világot, hogy az emberek váljanak istenfélővé – vö. *Maradjon úradom, | kit világ féljen!*

És ki ne gondolt volna rá, hogy a „*Világ világa, virágnak virága*” a magyar irodalmunknak első verses örökbecsű sora, mert a gyászhoz a boldogság felől közelít a szerző.

Ismerjük az *Ómagyar Mária-siralom* XX. századi költő-tanítóját, Áprily Lajost. És ismerjük azt a boldogságversét, hogy „*A nap tüze, látod, | a fürge diákot | a hegyre kicsalta: | a csúcsra kiállt*” (*Március* c.). Tehát a „nap tüze”, a „nap melege”, a nap világa – ez a „világ világa”.

A „virágnak virága”, ahogy Áprilynél olvassuk: „virágját bontja a som”. A „sornak a virága”, a „virágnak a kelyhe”, a „fának a gyümölcse” – ez a „virágnak virága”. Így könnyít nekünk a költői képzelet, hogy elgondoljuk, mennyire fontos számunkra a fának a gyümölcse.

Amit elkövetnek Jézussal szemben, kövessék el Máriával szemben is. Más szóval, Istennek ez a középpontba állítása az érdem, akiért az életünket áldozzuk, mint ahogy Mária is az életét áldozandó. A boldogság elrugaszkodási pont a valósággal való szembenézésre, a tényleges gyászhoz. Az életünkben mi az igazán fontos? Szeretnénk eljutni a mennyországba, szeretnénk üdvözülni, de hogyan? Ez volt a szerzetesrendek alapvető kérdése a viszályal terhes tatárjárásban. Üdvözülni, de hogyan? Mária megmutatta ezt a hogyan, és az ő tapasztalatát a szerzetesek magukra vonatkoztathatták.

(R. G.)

Kakas Olívia festő tárlata a gyöngyösi könyvtárban

Kakas Olívia gyöngyösi festőnek nyílt önálló kiállítása a napokban Gyöngyösön, a Vachott Sándor Városi Könyvtárban, **Kötélék '33** címmel.

A kötélre, a kompozíciók állandó elemére, ennek szimbolikus tartalmára Kakas Olívia a közönséghez intézett köszöntőjében külön kitért. Mint mondta, az erő és a kötél összekapcsolódik a gondolkodásunkban és a hétköznapi életünkben is. Már a piramist építő egyiptomiak is segítségül hívták, mint ahogy napjainkban is nélkülözhetetlen.

Elég, ha csak a hajózásra, az építkezésre, vagy a vontatásra gondolunk. A nyelvünkben is számtalan árnyalatban van jelen, kötelességről, elköteleződésről beszélünk, és olykor szólásokat idézünk, mint kötélből vannak az idegei, vagy kötél táncot jár.

- A kötél nagyon fontos része az életünknek, s bár hozzászoktunk, természetesnek vesszük, mégis erős és régi ez a kötődés. Az enyém harminchárom éves. Harminchárom év, ami Gyöngyöshöz köt. A gyermekeim itt nőttek fel, a barátaim, ismerőseim is itt laknak - sorolta Kakas Olívia, akit sok-sok életeseemény, öröm, emlék fűz a városhoz.

A kötél szimbolikus formában a képein is visszaköszön. A festő elárulta, számára a kötél szimbólum utakat, lehetőségeket, választásokat jelent.

- Élhetünk a kínálkozó mentő kötéllel, vagy ha nem, az is a mi döntésünk. Mindig csak egy út van, amit választunk. Ezt az egy, választott utat ismerjük azután meg, a másik lehetséges útról csak elképzeléseink lehetnek, de bizonyosságot nem fogunk találni. Amikor választunk sem tudjuk, hogy jól döntöttünk-e, a jövő még homályba vész - mondta az alkotó, hozzátéve, ezt igyekszik ábrázolni a képein is, az elmosódott felületekkel, a végtelenbe futó terekkel.

A képeket Fajgerné Dudás Andrea festőművész ajánlotta nagy szeretettel a közönség figyelmébe. Kiemelte, a festészetnek pont az az egyik szépsége, hogy minden egyes ember képes felfedezni benne a neki szóló üzenetet. Az ünnepségen zenei aláfestéssel DWD (Nagy Tibor Wyrág és Szabó Dénes) szolgált. A kiállítás április 6-áig tart nyitva.

Morvai-Csath Róza

Borotválós Asszonyfarsang – Parádsasváron

A 300 éves múltra visszatekintő üveggyártás üvegfúvói főként szlovákiai területekről érkeztek, magukkal hozva színes népszokásukat is, mint az Asszonyfarsangot.

Február 19-én, napfényes szép reggelen, 10 órakor indult a felvonulás Sasvár utcáin. Útközben kitarultak a kapuk, a helybeliek pálinkával, fánkkal kínálták a felvonulókat, a helyi kocsmában a jelmezben lévők ingyen fogyaszthattak. A világzenét játszó Hollóének Hungarica kísérte - mint minden évben - a felvonulókat.

Természetesen, díjazták is a jelmezeket. A 3. helyezett a róka volt, szép ajándécsomagot kapott. Az első két helyezett is kapott jutalmat.

SPORT

"Muzsikál az erdő" Tájékozódási túraverseny (egy igazi erdészsport)

Immár többedik alkalommal került sor a "Muzsikál az erdő" Tájékozódási túraverseny megrendezésére, ezúttal a Téli feltöltődés a „Muzsikál az erdő”-vel rendezvény keretében. Valóban találó címet adtak a rendezők az eseménynek.

Ragyogó, feltöltődésre alkalmas időjárás fogadta a résztvevőket a szebb időket megélt és jobb sorsra érdemes Freskó étterem központtal.

Akik lemaradtak a mostani eseményről itt olvashatnak a következő programokról:
<https://www.muzsikalazerdo.hu/2021/index.php>

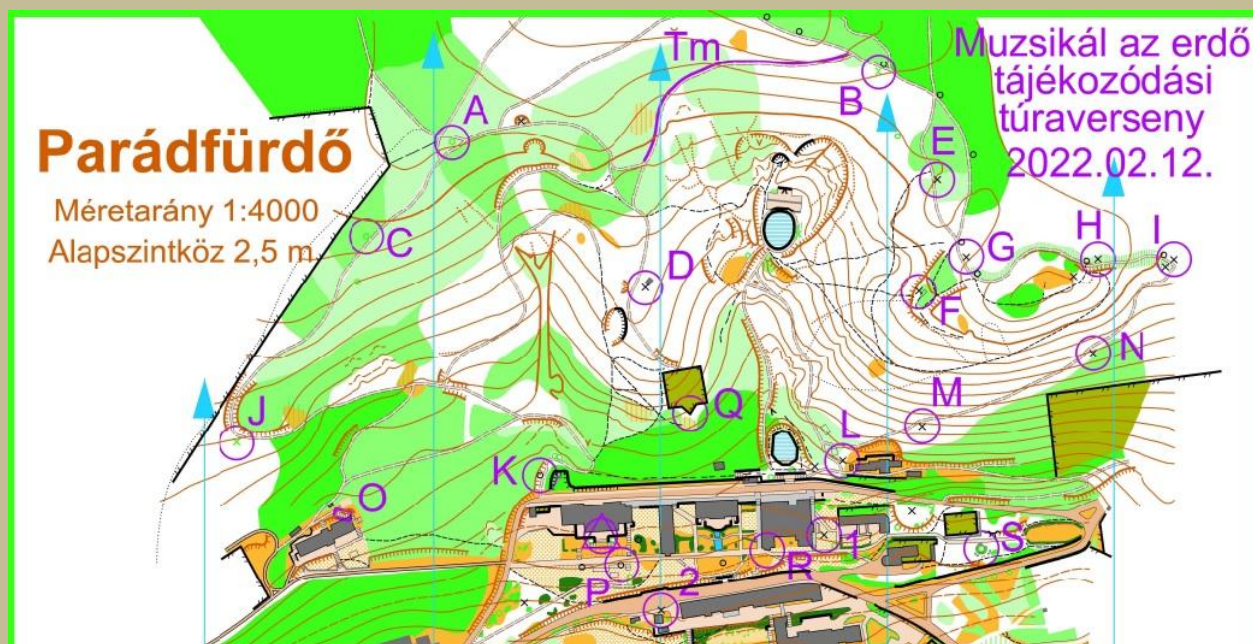
Az erdészekhez is szorosan kötődik ez a patinás épület. Itt rendezték 2003-ban az Országos Erdészeti Egyesület (OEE) vándorgyűlését, amit emléktábla hirdet.

De, mi is a Tájékozódási túraverseny?
A térképen megjelölt pontokat kell felkeresni, és az előírt szintidőn belül célba érni.
A pontok megtalálásának ellenőrzése oly módon történt, hogy csak az adott helyen lehetett az odavonatkozó kérdésekre a helyes választ megadni.
Röviden összefoglalva: pontosan oda kell érkezni valahová, ott a feladatot el kell látni, a kérdésre választ kell adni. Tehát ismerni kell a térképet, fel kell ismerni az adott helyzetet. Ez akár az erdész minden napos feladata is

lehet, ezért nevezhetjük egy igazi erdész sportnak.

Térkép

térképrészlet

Lássunk egy-két feladatot, pl.: F jelű ponton meg kellett számolni a padokat az erdei pihenőhelyen. "Erdész nyelvre" fordítva: Szükséges-e az erdei közjóléti létesítmény felújítása (pl.: hány db padot kell javítani, cserélni)?

Urbán Imre

Repülni télen is lehet

Kicsit hidegebb, kicsit körülményesebb, de nagy élmény.

Az idei téli szezon kifejezetten aktívra sikerült, ami a pipishegyi Honvéd Repülő Klubot dicséri.

Szép számmal volt utasrepültetés. Más klubok is tiszteletüket tették nálunk, hogy ismerkedjenek a hegyi repülés sajátosságaival. Volt szerencsém Dunaújvárosban is repülni télen. Besegíteni a repülőgépvontatásos repülés oktatásába a helyi erőknek.

Megosztok néhány emlékezetes pillanatot az Olvasókkal. Ezekből küldök egy csokorra valót.

Gál Tamás

Teljesítménytúra

A Kékes Turista Egyesület március 4-én rendezte meg a Mátrahegy Teljesítménytúrát. 10, 20, 30 és 40 kilométeren lehetett nevezni.

Mivel aznapra mást is terveztünk, családnk a legrövidebb távot (valójában 11,3 km) választotta. Érdekesség, hogy idén Mátrafüred helyett az indulást Gyöngyössolymos művelődési házába tették, ami szerencsés választás volt.

Sokkal gördülékenyebben ment a parkolás és könnyen elindulhattunk a Gyöngyössolymos - Csepegő-forrás - Köves-bérc -

Lajosháza - Haluskás - Gyöngyössolymos útvonalon.

Mivel korán elrajtoltunk, egyáltalán nem volt tömeg, csak alkalmanként talákoztunk más túrázókkal. Sokakat közülük ismertünk is, így külön öröm volt, hogy mennyi ismerős él aktívan körülöttünk. A hűvös, napos időben jól esett felkapaszkodni Lajosháza fölé. Mivel borzasztó nagy a szárazság, a meredek hegyoldalon felgyűlt avarban inkább csak lekorcsolyázni lehetett a sínekhez, annyira csúszott. Innen elváltak a különböző távok, mi pedig szinte magányosan túráztunk el a végéig. Útközben meg-megálltunk megcsodálni a kilátást, felmászni egy vadlesre és elámulni - felülről látva - a solymosi bánya nagyságán.

Sajnos, még nem találtuk a tavasz nyomait az erdőben, elvéve láttunk néhány korai kis virágot. Bő 3 óra alatt értünk be a célba, ahol az egyesület meleg italokkal, szendvicsekkel és még melegebb gratulációval fogadott minket. Szép élmény volt, jó kis túra, ajánlom, hogy minél többen vegyenek részt legközelebb rajta, hiszen edzettségtől függően mindenki találhat benne kihívást!

Grassalkovich Zsuzsa

PROGRAMAJÁNLÓ

Mátraszentimre

Május 7. - Alapítványi nap
Június 5. – Pünkösdi sokadalom
Július 1. – Fallóskúti kápolna főbúcsúja
Július 9, 16, 23, 30 – Kerekerdő színház
Augusztus 6. – Falunap
Augusztus 20. – Búcsú a Három falu templománál
Július 30, augusztus 6, 12, 20 – Kézműves kuckó
Július 30 – augusztus 7-ig - Mátrai művészek kiállítása
Augusztus 9 – 19 -ig - Erdészeti kiállítás
Augusztus 20 – 28 -ig - Fotókiállítás Varró János fotóiból
November – Idősek napja
December – Adventi hétvégék

**A FELSŐ-MÁTRAI PROGRAMOK
SZERVEZŐI, TÁMOGATÓI:**

- MÁTRASZENTIMRE KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
- SZLOVÁK NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT MÁTRASZENTIMRE
- FELSŐ-MÁTRA OKTATÁSÁÉRT ALAPÍTVÁNY
- MÁTRASZENTIMRE RÓMAI KATOLIKUS PLÉBÁNIA
- EGERERDŐ ZRT.
- SÍPARK MÁTRASZENTISTVÁN
- MÁTRA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
- MÁTRA JÖVŐJE TURISZTIKAI EGYESÜLET
- FELSŐ-MÁTRAI ZAKUPSZKY LÁSZLÓ ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA

Vár a Hegyvilág!

FELSŐ-MÁT

További támogatók:

Kaszaláné Szabad Judit
Jakab Krisztina
Nagyné Csapó Gabriella

Mátraszentimre Községi Önkormányzat dolgozói
Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat dolgozói
Felső-Mátrai Diákportegyesület

Gyöngyös

Április 11 – Vers tér

VACHOTT MŰHELY A VÁROSI KÖNYVTÁRBAN

Közös alkotói, előadói, bemutatkozási lehetőség, baráti együttlét Gyöngyös és környéke íróinak, költőinek, képzőművészeinek, a művészet és irodalombarátoknak.

Minden hónap első szombatján.

Fabrika – kézműves foglalkozás gyerekeknek, minden hónap utolsó szombatján.

Április 20. – A Pátzay János Zeneiskolában Csajkovszkij **Anyegin** c. operájának előadása

Következő lapzártá: 2022. június 20.

Impresszum

Felelős kiadó és felelős szerkesztő: Rostás Gabi (3232. Mátrafüred, Parádi út 15.)

Elérhetőség: gabirostas@gmail.com; 0630/28-48-176

Nyilvántartásba vételi szám: CE/13022-3/2019